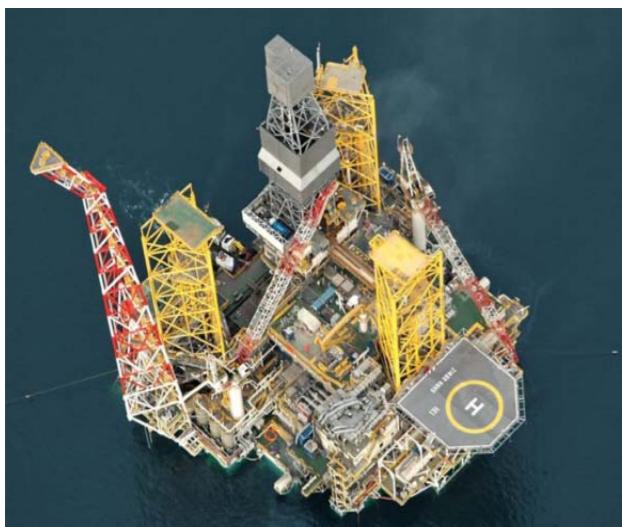

ŞAHDƏNİZ 2 LAHİYASI

"Bu gün 17.12.2013 müasir Azərbaycanın tarixində tarixi gündür". Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çərşənbə axşamı Bakıda "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənməsinin ikinci mərhəlesi üzrə yekun investisiya qərarının imzalanması mərasimində deyib. Dövlət başçısının sözlərinə görə, "Şahdəniz 2" enerji layihəsi üzrə yekun investisiya qərarının qəbul edilməsi Azərbaycanın uzunmüddətli uğurlu iqtisadi inkişafını təmin edəcək. Azərbaycan Prezidenti bildirib: "Şahdəniz 2" layihəsi dünyada ən iri enerji layihəsidir.

Bu, enerji təhlükəsizliyi, enerji şaxələndirilməsi, bu tarixi layihəyə cəlb olunmuş ölkələr və şirkətlər arasında geniş beynəlxalq əməkdaşlıq layihəsidir". Dövlət başçısı 19 il əvvəl - Azərbaycanın enerji strategiyasının həyata keçirilməyə başladığı 1994-cü ildə baş verən hadisələri xatırlayıb. Azərbaycan Prezidentinin sözlərinə görə, ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrikliyi, uzaqqorənliyi sayesində müstəqilliyyin əldə edilməsindən cəmi üç il, Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinin başa çatmasından bir il və Ermənistanla atəşkəs rejimi haqqında razılığın əldə olunmasından dörd ay sonra Azərbaycan ecnəbi tərəfdəşlərlə birgə "Əsrin müqaviləsi"ni imzaladı. Bu müqavilə ilk dəfə olaraq Xəzər regionunu xarici investisiyalar üçün açdı və Azərbaycanın uğurlu iqtisadi inkişafını təmin etdi. Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu, 20-ci əsrin müqaviləsi idi. Dövlət başçısının sözlərinə görə, "Şahdəniz" layihəsi,

çox güman ki, 21-ci əsrin layihəsi adlandırılacaq: "Lakin bugünkü mərasimə qədər müstəqil Azərbaycanın inkişafı tarixində bir neçə vacib mərhələ olub. 1996-cı ildə "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənməsi layihəsi üzrə müqavilə imzalandı. Daha sonra, 1999-cu ildə Qara dənizlə Xəzər dənizini birləşdirən və Bakıdan Gürcüstanın Qara dəniz sahillərinədək uzanan ilk boru kəməri inşa edildi". Dövlət başçısı qeyd edib ki, daha sonra - 2006-ci ilin mayında Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri istismara verildi: "Bu kəmər ilk dəfə olaraq Xəzər regionunu beynəlxalq bazarlarla, o cümlədən Aralıq dənizi bazarları ilə birləşdirdi. 2007-ci ildə Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəni birləşdirən və "Şahdəniz 2" layihəsinin bir hissəsi olan Cənubi Qafqaz qaz kəməri tikildi". Prezident İlham Əliyevin sözlərinə görə, 2011-ci ildə Azərbaycan və Avropa İttifaqı strateji enerji əməkdaşlığına dair memorandum imzaladı ki, bu sənəd Azərbaycanın enerji strategiyasının inkişafına kömək etdi, enerjinin şaxələndirməsini və Avropaya qaz ixracını təmin etdi: "2012-ci ildə biz Türkiyə ilə Trans Anadolu qaz kəməri - TANAP üzrə tarixi saziş imzaladıq. Bu il, 2013-cü ildə Trans Adriatik boru kəməri (TAR) əsas ixrac marşrutu kimi seçildi və indi biz "Şahdəniz 2" üzrə yekun investisiya qərarını imzalayıraq" Bunuda qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak etmişlər.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT RƏMZLƏRİ

DÖVLƏT BAYRAĞI

Azərbaycanda üçüncü dövlət bayrağı ilk dəfə 1918-ci il noyabr ayının 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin qərarı ilə qəbul edilmişdir. 1920-ci il aprelin 28-də Xalq Cümhuriyyəti süqut etdikdən və Sovet hakimiyyəti qurulduğundan sonra Azərbaycanda bu bayraq qadağan edilmiş və sovet bayrağı ilə əvəz olunmuşdur.

Sonralar Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında üçüncü dövlət bayrağı Azərbaycanın rəsmi dövlət rəmzi kimi tanınması haqqında vəsatət qaldırılmışdır. 1991-ci il fevral ayının 5-də Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Azərbaycan Respublikasının dövlət suvereniliyinin rəmzlərindən biri olan üçüncü dövlət bayrağı Azərbaycanın dövlət bayrağı kimi qəbul edilməsi haqqında qərar vermişdir. Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı bərabər enli üç rəngi zolaqdan ibarətdir. Yuxarı zolaq mavi, orta zolaq qırmızı, aşağı zolaq yaşıl rəngdədir. Mavi rəng - Azərbaycan xalqının türk mənşəli olmasını, qırmızı rəng - müasir cəmiyyət qurmaq, demokratiani inkişaf etdirmek isteyini, yaşıl rəng - islam sivilizasiyasına mensubluğunu ifadə edir. Qırmızı zolağın ortasında bayrağın hər iki üzündə ağ rəngli aypara ilə səkkizguşəli ulduz təsvir edilmişdir. Bayrağın eninin uzunluğuna nisbəti 1:2-dir.

DÖVLƏT GERBİ

Azərbaycanın dövlət gerbi haqqında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti 1920-ci il yanvarın 30-da müsabiqə elan etmiş və müsabiqədən keçəcək gerb nümunəsinin həmin ilin mayın 28-də qəbul ediləcəyi haqqında qərar çıxarmışdır. Lakin 1920-ci il aprel ayının 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqut etməsi nəticəsində həmin gerb qəbul edilməmişdir. Sonralar - 1990-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında Azərbaycanın Dövlət gerbinin hazırlanması üçün yeni müsabiqənin elan olunması haqqında vəsatət qaldırılmışdır. Müsabiqə 1991-ci il fevralın 5-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin qərarı ilə elan olunmuşdur. 1991-1992-ci illərdə müsabiqəyə Dövlət gerbinin onlarla layihəsi təqdim olunmuşdur. Müzakirələr zamanı 1919-1920-ci illərdə hazırlanmış layihələrdən birinin qəbul edilməsi ilə bağlı təkliflər də səslənmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti 1993-cü il yanvarın 19-da qəbul etdiyi Konstitusiya Qanunu ilə 1919-1920-ci illərdə hazırlanmış Dövlət gerbi layihələrindən birini müəyyən dəyişikliklərle Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi kimi təsdiq etmişdir. Dövlət gerbi haqqında Əsasname və ona əlavə edilmiş təsvir 1993-cü il aprelin 5-də təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbi Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin rəmziidir. Dövlət gerbi palid budaqlarından və sünbüllərdən ibarət qoysun üzerinde yerleşən Şərqi qalxanının təsvirindən ibarətdir. Qalxanın üstündə Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağının rəngləri fonunda səkkizguşəli ulduz, ulduzun mərkəzində isə alov təsviri vardır.

Gerbin rəngli təsvirindən ulduz aq, alov qırmızı, palid budaqları yaşıl, sünbüller sarı, qalxanın və ulduzun saqanaqları habelə qalxanın düymələri və palid qozaları qızılı rəngdədir.

DÖVLƏT HİMNI

1920-ci il yanvarın 30-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurası Cümhuriyyətin Milli Himninin hazırlanması haqqında qərar qəbul etdi və bu məqsədlə Xalq Maarif Nazirliyi tərefindən müsabiqə elan edildi. Lakin 1920-ci il aprelin 28-də Xalq Cümhuriyyətinin süqutu Azərbaycanın Milli Himmini qəbul etməyə imkan vermedi. Azərbaycan Respublikasının ilk Dövlət Himni 1945-ci ildə Azərbaycan SSR Sovet İttifaqının tərkibində olarkən qəbul edilmişdir (sözləri S.Vurğun və S.Rüstəmin, musiqisi Ü.Hacıbəyovun) 1992-ci il mayın 27-də parlament "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni haqqında" Qanun qəbul etdi. Qanuna əsasən, 1919-cu ildə böyük bəstəkar Üzeyir Hacıbəyov və şair Əhməd Cavad tərefindən tərtib edilmiş təntənəli "Azərbaycan marşı" Azərbaycanın Dövlət Himni kimi təsdiq edildi.

Musiqisi: Üzeyir Hacıbəyovun,
Sözləri: Əhməd Cavadındır.

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırlır!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadırız!
Üçüncü bayrağıyla məsud yaşı!
Minlərlə can qurban oldu,
Sinən hərbə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər!
Hərə bir qəhrəman oldu!
Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət
Sinəmdə tutmuş məkan!
Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə,
Cümə - gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

Ziyalılıq kütləvi ola bilməz. Alim, şair, bəstəkar, rəssam, yazıçı artıq bunlar fikri istedəda malik olan nadir adamlardır

Heydər Əlirza oğlu Əliyev

Zerife Əziz qızı Əliyeva

Azərbaycan SSR-nin əməkdar
elm xadimi, tibb elmləri doktoru,
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyasının akademiki

Heydər Əlirza oğlu Əliyev

Azərbaycanın görkəmli siyasi ve
dövlət xadimi, Azərbaycan
Respublikasının üçüncü Prezidenti
"Ulu öndər" və "Azərbaycan
xalqının ümummilli lideri"
titullarının rəsmi daşıyıcısı.

Mənalı ömür yaşamaq hər insanın taleyinə yazılır.
Elə insanlar var ki, onların ömür yolu gələcək nəsil-lərin həyatına işiq saçır, xalqa tükənməz bir xəzinə bəxş edir.

Bu dünyaya insanlara nur paylamaq, xeyirxahlıq etmək üçün gəlmış Zərifə xanım Əliyeva da belə seçilmiş insanlardan olmuşdur. O, günəş qədər parlaq ürkən sahibi, yüksək mənəviyyat, daxili zənginlik simvolu idi. Qəlbini şam kimi əridib ondan xeyirxahlıq, işiq umanlarının yoluna nur çiləmek üçün yaradılmışdı Zərifə xanım Əliyeva.

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Elm Xadimi, tibb elmləri doktoru, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının akademiki Zərifə Əziz qızı Əliyeva 1923-cü il aprelin 28-de Şəhər rayonunun Şahtaxtı kəndində anadan olmuşdur.

Zərifə xanım Əliyevin fəxri adları, elmi titulları, mükafatları olduqca çoxdur. Bu adaların hər biri qürur, iftihar mənbəyi idir. Lakin bu adalar sırasında en şərəflisi Ana adıdır. Qeyri-adı bir ana olan Zərifə xanımın övladlarına münasibəti də xüsusi idi. O, ne edirdiše böyük sevgi ilə edirdi. Onun sevgisinin güclü öz ailesinin hüdündlərindən dənəçox duyulurdu.

1985-ci il aprel ayının 15-də Moskva şəhərində vəfat eden Zərifə xanım Əliyevanın cənzası 1994-cü ilde Moskvadın Novo-Deviçye qəbiristanlığından Bakıya gətirilərək, Fəxri xiyabanda - atasının məzarə yanında dəfn olunmuşdur. Bütün ömrünü insanlara xidmet işinə sərf etmiş bir insanın bu gün aramızda olmamasına inanmaq çox çətindir. Fəqət, görkəmli alim, xeyirxah insanın, qayğışanın adının qədir bilən xalqımızın yaddaşında əbədi həkk olunması bu gün hər bir azərbaycanlı üçün təsəlliverici məqamdır.

Dövlət başçısı Bakı Dövlət Universitetinin 90 illik yubileyi ilə bağlı keçirilən təntənəli mərasimdəki çıxışında bununla bağlı demisidir: "Azərbaycan iqtisadi cəhətdən artıq oturuşmuş dövlət kimi tanınır. Mən hesab edirəm ki, biz artıq iqtisadi sahədə keçid dövrünü başa vurmuşuq. Nəzərəalsaq ki, dünyanın aparıcı maliyyə qurumları Azərbaycanda aparılan islahatlar çox yüksək qiymətləndirir. Müxtəlif hesablamalara görə, Azərbaycan postsoviet məkanında iqtisadi islahatlar və iqtisadi inkişaf baxımından birinci yerdədir. Mən hesab edirəm ki, artıq bu sahədə keçid dövrü başa çatıbdır.

Dünya İqtisadi Forumu - dünyada nənə mötəbər qurumlarından biri olan bu təşkilat rəqabət qabiliyyətliyinə görə Azərbaycanı dünya miqyasında 51-ci yerdə görür və bütün MDB məkanında biz bu sahədə birinci yerdəyik. Dünya Bankının hesablamalarına görə, Azərbaycanı bir nömrəli islahatçı ülke kimi tanıdı. Bu, bir daha onu göstərir ki, bizim uğurlarımızın əsas səbəbi ölkədə aparılan siyasi və iqtisadi islahatlardır".

Şübəsiz, dövlət başçısının iqtisadi sahədə keçid dövrünün yekunlaşması ilə bağlı bəyanatı ölkənin son 15 ildə keçdiyi sürətli inkişafın və davamlı islahatların məntiqi yekunu sayıla bilər. Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin son 15 ildə uğurla davam etdiriyi sosial-iqtisadi islahatların praktik nəticələri Azərbaycan üçün hələ ötən əsrin 90-ci illərinin əvvəlindən başlanmış mürəkkəb ictimai-iqtisadi formasiya dəyişkənliliyi mərhələsinin artıq geridə qaldığını deməyə ciddi əsaslar verir. Söhbət iqtisadi sahədə keçid dövrü üçün zəruri qanunverici, institutional, maddi-texniki bazanın formalasdırılması prosesinin yekunlaşmasından gedir. Son 20 ildə iqtisadiyyatın inkişafı üçün yeni qanunlar qəbul olunmuş, özəlləşdirme prosesi, vergi, torpaq, gömrük islahatı əsasən başa çatmış, infrastrukturun yeniləşdirilməsi keyfiyyət-cə yeni mərhələyə adlımış, güclü yanacaq-energetika və neft sənayesi formalasdılmış, sahibkarlığın mili iktisadfa rolü artmış, sosial problemlərin böyük qismi həllini tapmış, respublikamızın dünya iqtisadi-təsərrüfat sistemini integrasiyası təmin olunmuş, Azərbaycan özü və bölgə dövlətləri üçün etibarlı enerji təhlükəsizliyi sistemi yaratmışdır.

Dövlət büdcəsi isə Azərbaycanın keyfiyyətə yeni mərhələdə davamlı inkişafi üçün yaxşı imkanlar açır. Bündə layihəsi hazırlanarkən dövlətin inkişafı üçün elmi əsaslar üzərində müəyyən edilmiş strateji xəttə uyğun olaraq dövlət büdcəsinin sözlə, respublikamızın bazar iqtisadiyyatdan liberal bazar münasibətlərinə keçid yönündə həyata keçirilən kompleks tədbirlər sistemi uğurla yekunlaşmışdır. Başqa sözlə, respublikamızın bazar iqtisadiyyat üçün xarakterik olan bütün islahatları uğurla yekunlaşdıraraq keyfiyyətə yeni mərhələyə - modernlaşmə fazasına qədəm qoyur. Bu mərhələnin əsas vəzifəsi isə iqtisadiyyatın ənənəvi sahələrinin yeni dövrün tələblərinə uyğun, ən müasir texnologiyalar hesabına yüksəlişini təmin etmək, Azərbaycanı inkişaf etmiş dövlətlər sırasına çıxarmaqdır.

Azərbaycan inkişaf etmiş dövlətlər sırasında

Azərbaycanda hayatın bütün sahaları üzrə inkişaf hiss olunur

1993-cü ilin iyununda ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbləri ilə hakimiyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu ilə parallel olaraq müstəqil iqtisadi sistemin yaradılması və daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində düşünülmüş və uzaq hədəflərə istiqamət götürmiş geniş islahatlar kursu həyata keçirilməyə başlandı.

Aparılan uğurlu iqtisadi islahatlar sayesində iqtisadiyyatın müasir dövrün tələblərinə uyğun, bazar münasibetləri əsasında yenidən qurulması, sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, yeni infrastrukturların, maliyyə və vergi sisteminin formalşdırılması, tarixdə ən mürəkkəb proses kimi xarakterizə olunan torpaq və aqrar islahatların aparılması, regionların ahengdar inkişafi, yoxsulluğun aradan qaldırılması, insanlara öz potensialından sərbəst istifadə etmək və sahibkarlığa dəstək verməkli iqtisadiyyatın liberallaşmasının bərqərar olması üçün münbit zəmin hazırlanmış, müstəqil dövlətimizin təhlükəsizliyinin, eləcə də onun ən vacib elementlərindən olan iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynamışdır.

Azərbaycanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafı və regionda real güc mərkəzinə çevrilmesi ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş iqtisadi islahatlar və bu gün də həmin siyasi və iqtisadi islahatlar kursunun Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi sayesində mümkün olmuşdur. Ümummilli liderin, "İqtisadiyyatı qüdrəti olan dövlət hər şeyə qadirdir" fikri bir dənə təsdiq edir ki, Heydər Əliyev milli iqtisadiyyatımızın inkişafına dövlət quruculuğunuñ çok mühüm tərkib hissəsi kimi hər zaman böyük önəm vermişdir.

Zərgər dəqiqiliyi ilə ölçülüb-biçilmiş iqtisadi stratejiyanın bu gün ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın daha yüksək zirvələre doğru inamlı irəliləməsi üçün zəmin yaratmışdır. İqtisadi potensialın ildən-ildə güclənməsi, əhalinin maddi-rifah halının yaxşılaşdırılması, müxtəlif istiqamətlərdə genişmiqyaslı islahatların aparılması Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə hesablanmış məqsədöyünlü dövlət proqramlarının ana xəttini təşkil edir. 2003-cü ildən ötən dövr ərzində həyata keçirilmiş iqtisadi layihələr qarşıya qoyulmuş ali məqsədə real xidmətin bariz göstəricisidir.

Ötən dövr ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı yüksək sürətlə inkişafını davam etdirmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının uğurla davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmiz son illərdə iqtisadi artım üzrə dünya-də lider dövlətə çevrilmişdir. İqtisadiyyatın bütün sahələrində irimiqyaslı islahatların sistemli və düşünülmüş şəkildə davam etdirilməsi Azərbaycanı dünyadan ən islahatçı ölkəsi kimi tanıtmışdır.

Bu gün ölkəmiz regionun və dünyanın böyük iqtisadi layihələrinin təşəbbüskarına və əsas tərəfdəşinə əvvəlmişdir. Təbii ki, bütün bunlar Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin çox uğurla həyata keçirdiyi uzaqqorən siyaseti, sosial-iqtisadi inkişafın bütün sahələrini əhatə edən dövlət proqramları sayesində mümkün olmuşdur. Ölkə Prezidentinin şəxsi təşəbbüsü və nəzarəti altında müasir dünya standartlarına cavab verən çoxsaylı sənaye, səhiyyə, təhsil müəssisələrinin, idman komplekslərinin, nəqliyyat, enerji və rabitə infrastrukturlarının, qəçinlər üçün qəsəbələrin tikintisi, ölkəmizin abadlaşması və inkişafı ilə bağlı mühüm obyektlərin inşası, bu obyektlərin açılışı mərasimlərində şəxsən iştirakı, əhalinin həyat seviyyəsi ilə tanış olmaq üçün regionlara çoxsaylı səfərləri Azərbaycanın daha yüksək inkişafı və xalqımızın xoşbəxt gələcəyi naminə gördüyü işlərdəndir.

2008-ci ildə yenidən Prezident seçkilərində xalqımızın yekdilliklə cənab İlham Əliyevi ölkə Prezidenti seçməsi Azərbaycanda həyatın bütün sahələri üzrə inkişafa növbəti təkan vermiş oldu. Prezident İlham Əliyevin çox uğurlu, bənzərsiz fəaliyyəti xalqımızın öz seçimində yeganə, düzgün yol müəyyənləşdirdiyini və seçimini bir dənə təsdiq etdi.

Prezident İlham Əliyevin çox uğurla davam etdiridiyi və inkişaf etmiş dünya ölkələrinin islahatlar praktikasından bəhrələnməklə həyata keçirdiyi praqmatik fəaliyyəti sayesində son illər Azərbaycan iqtisadiyyatı sürətli inkişaf etməkdədir. Statistik məlumatların təhlili onu göstərir ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətinə əməli tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qeyri-neft sektorunun, o cümlədən aqrar bölmənin inkişafında regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair birinci dövlət proqramının misilsiz rolü olmuşdur. Bu proqram ölkəmizin iqtisadi inkişafında yeni mərhələnin başlangıcı-nı qoydu və regionların inkişafı dövlətin iqtisadi siyasetinin əsas istiqamətləri seviyyəsinə qaldırıldı.

Zərifə Əziz qızı Əliyeva

Azərbaycan Respublikasının əməkdar elm xadimi, tibb elmləri doktoru, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının akademiki Zərifə Əziz qızı Əliyeva 28 aprel 1923-cü ildə Şərur rayonun Şahtaxtı kəndində anadan olmuşdur.

1942-ci ildə orta məktəbi bitirdikten sonra o, Azərbaycan Dövlət Tibb Institutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olmuş və 1947-ci ildə həmin institutu bitirmişdir.

Sonra o, Moskva şəhərində Mərkəzi həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda oftalmolgiya üzrə ixtisaslaşdırma kursu keçmişdir.

1950-ci ildə Zərifə xanım Əliyeva aspiranturaya daxil olmuş və 1953-cü ildə buranı bitirmişdir.

1957-ci ildə qədər Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunda elmi işçi, 1960-ci ildən 1967-ci ildə qədər böyük elmi işçi, 1967-ci ildən isə Ə. Əliyev adına Azərbaycan Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda göz xəstəlikləri kafedrasının dozentı, professor, görmə orqanının peşə patologiyası laboratoriyasının müdürü, oftalmologiya kafedrasının müdürü (1982-1985) vəzifələrində çalışmışdır.

İllər boyu apardığı müşahidələrin, klinik tədqiq-

qatların və təcrübələrin nəticələri Zərifə xanımın dünənda ən məşhur oftalmologiya mərkəzlərinin birində H. Helmqlots adına Moskva Göz Xəstəlikləri Elmi Tədqiqat İnstitutunda müdafiə etdiyi "Azərbaycanın bir sıra kimya müəssisələri işçilərinin görmə orqanının vəziyyəti" adlı doktorluq dissertasiyasının əsasını təşkil etmişdir. 1977-ci ildə Zərifə xanım Əliyevaya tibb elmləri doktoru dərcəsi verilmişdir.

Zərifə xanım Əliyevanın Azərbaycanda oftalmologiya elminin inkişafında müstəsnə xidmətləri var. O, vaxtılıq Azərbaycanda geniş yayılmış traxomani, dünya təcrübəsində birincilər sırasında peşə, xüsusiye kimya və elektron sənayelerində peşə fəaliyyəti ilə bağlı göz xəstəliklərinin öyrənilməsi, profilaktikası və müalicəsinə, habelə oftalmologyanın müasir problemlərinə dair bir çox sanballı tədqiqatların, o cümlədən "Terapevtik oftalmologiya", "İridodiagnosikanın əsasları" kimi nadir elmi əsərlərin müəlliflərindən biri, 12 monoqrafiya, dərslik və dərs vəsaitinin, 150-yə yaxın elmi işin, 1 ixtira və 12 səmərələşdirici təklifin müəllifidir.

Zərifə xanım Əliyeva yüksək ixtisaslı səhiyyə kadrların hazırlanmasına böyük emək sərf etmişdir. O, Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin, Sovet Sülhü Müdafiə Komitəsinin, Azərbaycan Oftalmologiya Cəmiyyəti İdare Heyətinin, "Vestnik oftalmologiyi" (Moskva) jurnalı redaksiya heyətinin üzvü idi.

1981-ci ildə oftalmologyanın inkişafına verdiyi böyük töhfəye - görmə orqanının peşə patologiyası sahəsində apardığı elmi tədqiqatlara görə professor Z. Ə. Əliyeva oftalmologiya aləmində ən yüksək mükafata - SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının akademik M. İ. Averbax adına mükafatına layiq görülmüşdür. Geyd olunmalıdır ki, professor Z. Ə. Əliyeva həmin mükafata layiq görülen ilk qadın idi.

Elmi tədqiqatların yüksək səviyyəsi, onların sosial əhəmiyyəti, ictimai fəallığı, pedaqoji istedadı, çoxillilik elmi-tədqiqat işlərində böyük xidmətlərini qiymətləndirərək, 1983-cü ildə Zərifə xanım Əliyevanı Azərbaycan SSR EA-nın akademiki seçdilər.

Zərifə xanım Əliyeva göstərdiyi xidmətlərinə görə orden və medallarla təltif olunmuşdu. Azərbaycanın əməkdar elm xadimi kimi yüksək ada lajıq görülmüşdür.

1985-ci il aprel ayının 15-də Moskva şəhərində vəfat edən Zərifə xanım Əliyevanın cenazəsi 1994-cü ildə Moskvanın Novo-Deviçye qəbiristanlığından Bakıya gətirilərək, Fəxri Xiyabanda, atasının qəbri yanında dəfn olunmuşdur.

İlham Heydər oğlu Əliyev 1961-ci il dekabrın 24-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

1967-1977-ci illərdə Bakı şəhərində orta məktəbdə oxumuşdur.

1977-ci ildə Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutuna (MDBƏİ) daxil olmuşdur.

MDBƏİ-ni bitirdikdən sonra 1982-ci ildə Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunun aspiranturasına daxil olmuşdur.

1985-ci ildə dissertasiya müdafiə edərək, tarix elmləri namizədi dərəcəsi almışdır.

1985-1990-ci illərdə Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunda müəllim işləmişdir.

1991-1994-cü illər ərzində özəl biznes sahəsində çalışmışdır və bir sırə istehsal-kommersiya müəssisələrinə rəhbərlik etmişdir.

1994-cü ildən 2003-cü ilin avqust ayınınə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti, sonra isə birinci vitse-prezidenti olmuşdur. "Heydər Əliyevin neft strategiyası"nın həyata keçirilməsində fəal iştirak etmişdir.

Suveren Azərbaycanın neft siyasetinin geosiyasi aspektlərinə dair bir sırə tədqiqat işlərinin müəllifidir. Siyasi elmlər doktorudur.

İki dəfə, 1995-ci və 2000-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçilmişdir. 2003-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri vəzifəsinə təyin edilməsi ilə əlaqədar olaraq deputat səlahiyyətlərinə xitam vermişdir.

1997-ci ildən Azərbaycanın Milli Olimpiya Komitəsinin Prezidentidir. İdmanın və Olimpiya hərəkatının inkişafında böyük xidmətlərinə görə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin ali ordeni ilə təltif edilmişdir.

1999-cu ildə hakim Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini, 2001-ci ildə sədrin birinci müavini, 2005-ci ildə isə partiyanın sədri seçilmişdir.

2001-2003-cü illərdə Avropa Şurası Parlament Assambleyasında (AŞPA) Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin rəhbəri olmuşdur.

2003-cü il yanvar ayında Avropa Şurası Parlament Assambleyası sədrinin müavini, AŞPA-nın Büro üzvü seçilmişdir.

2003-cü il avqustun 4-də Milli Məclis tərəfindən təsdiq edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Baş naziri təyin edilmişdir.

2003-cü il oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. Prezident seçkilərində seçicilərin 76%-dən çoxu İlham Əliyevin lehine səs vermişdir. O, 2003-cü il oktyabrın 31-də vəzifəsinin icrasına başlamışdır.

2004-cü il aprelində AŞPA-nın fəaliyyətində fəal iştirakına və Avropa ideallarına sədəqətina görə AŞPA-nın fəxri üzvü diplomu və AŞPA medalı ilə təltif edilmişdir.

2008-ci il oktyabrın 15-də keçirilən seçkilərdə seçicilərin 88,73 % səsini qazanan İlham Əliyev ikinci dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. O, 2008-ci il oktyabrın 24-də vəzifəsinin icrasına başlamışdır.

Azərbaycan, rus, ingilis, fransız və türk dillərini mükemməl bilir.

Evlidir. Üç övladı, üç nəvəsi var.

Prezident Əliyevin təltif olunduğu orden, mükafat və fəxri adlar aşağıdakılardır: Heydər Əliyev ordeni (Azərbaycan Respublikası), Beynəlxalq münasibətlər və sülh nəminə ihsan Doğramacı mükafatı (Türkiyə), Ruminiya Ulduzu Ordeni (Ruminiya), Kral Əbdüləziz Ordeni (Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı), Şərəf Ordeni (Gürcüstan), "Şərəf Legionunun Böyük Xaçı" Ordəni (Fransa), Şeyxülislam Ordəni (Azərbaycan Respublikası), Rusiya Pravoslav Kilsəsinin

"Prepodobnyi Serqiy Radonejskiy" birinci dərəcəli Ordəni, "Böyük Kordon" Şərəf Ordəni (Beynəlxalq Hərbi-İdman Şurası), MDB ölkələrin idman Təşkilatlarının Beynəlxalq Konfederasiyasının "Şərəf Ordəni", FILA-nın Şərəf Zalının ən yüksək "İdman Əfsanəsi" ordəni, Polşa Respublikasının "Xidmətlərə görə" Böyük Xaç ordəni (Polşa), I dərəcəli Knayaz Yaroslav Mudri ordeni (Ukrayna), "Mübərək al-Kəbir" ordeni (Küveyt Dövləti), Yunanistan parlamentinin Qızıl medali (Yunanistan), Avropa Ədalətli Oyunlar Hərəkatının "Şərəf" nişanı, "Üç ulduz" ordeninin "Böyük xəç kavaleri" dərəcəsi, "Sadiq Xidmət" milli ordeninin Böyük Xaç ranğı (Ruminiya), "İsmoili Somoni" ordeni (Tacikistan).

Linkoln Universitetinin Fəxri Doktoru (ABŞ), Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər Universitetinin Fəxri Doktoru, L.N.Qumilyov - Avrasiya Milli Universitetinin Professoru (Qazaxistan), Bilkent Universitetinin Fəxri Doktoru (Türkiyə), Vergilə üzrə Milli Akademiyanın Fəxri Doktoru (Ukrayna), Ploesti Neft və Qaz Universitetinin Fəxri Doktoru (Ruminiya), Milli və Dünya İqtisadiyyatı Universitetinin Fəxri Professoru (Bolqarıstan), Kyung Hee Universitetinin Fəxri Doktoru (Cənubi Koreya), İordaniya Universitetinin Fəxri Doktoru (İordaniya), Korvinus Universitetinin ictimai elmlər üzrə Fəxri doktoru (Macaristan), M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Fəxri professoru (Rusiya Federasiyası), Taras Şevçenko adına Kiyev Milli Universitetinin Fəxri doktoru (Ukrayna), Məxdumqlu adına Türkmenistən Dövlət Universitetinin Fəxri professoru (Türkmenistan Respublikası), Bakı Dövlət Universitetinin Fəxri doktoru (Azərbaycan), Belarus Dövlət Universitetinin Fəxri profesor (Belarus Respublikası), Ankara Universitetinin Fəxri doktoru (Türkiyə), Çukurova Universitetinin Fəxri Doktoru (Türkiyə).

Yüksək idaracılık mexanizmi ölkəmizin inkişafında xüsusi rol oynayır

Tarixin gedişinə təsir göstərən böyük siyasi liderlər irəli sürdükləri mütərəqqi ideyalarla xalqı öz ətrafında birləşdirməyə, hər bir addimdə ictimai inam qazanmağa çalışmış, məhz bunun da sayəsində böyük uğurlara imza atmışlar. Fəaliyyətində daim ictimai mənafəni əsas götürən, xalqın dəstəyinə arxalanan siyasi lider konkret siyasi mərhələdə xalqın sabit inkişaf yolunu düzgün müəyyənləşdirmək, milli maraqları qorumaq əzmi ilə seçilir. Siyasetdə ictimai inam qazanmaq məramı demokratik dəyərlərin ön plana çıxlığı hazırlı "sürət əsri"ndə də qətiyyən aktuallığını itirmir. Həkimiyəti millətə layiqli xidmət vasitəsi sayan və bunu əməli fəaliyyəti ilə sübuta yetirən liderlər milyonlarla insanın iradəsi əsasında dövlət rəhbərlik şansını qazanırlar.

Dövrün sərt sınaqlarından üzüağ çıxan Azərbaycan xalqı da taleyi hər zaman qəlbən inandığı, etimad göstərdiyi siyasi liderlər bağlamışdır. Müstəqil Azərbaycan yeni minilliyyin başlangıcında ümummilli lider, dünya şöhrətli ictimai-siyasi xadim Heydər Əliyevin ideyalarının layiqli davamçısı - cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında uğurlu gələcəyə doğru inamla irəlileyir, bu yolda qarşılaşdığı müxtəlif mənzərlər, çətinliklərə mətinliklə sinə gerir. Azərbaycanda demokratiyanın təntənəsi kimi tarixləşən 2008-ci ilin 15 oktyabr seçkiləri də mahiyyət etibarile xalqın cənab İlham Əliyevə dərin inam və etimadının əyani təsdiqinə çevrilmiş, ölkə vətəndaşları respublikada uğurla həyata keçirilən islahatlar kursunun davam etdirilməsi naminə ciddi siyasi iradə və qətiyyət nümayiş etdirmişlər.

Prezident seçkiləri bir qayda olaraq konkret zaman kəsiyində reallaşdırılan siyasetin ictimai rəy tərəfindən adekvat dəyərləndirilməsi prosesi kimi də xarakterize edilir. Seçkilər ərefəsində hakimiyət xalqın və dövlətin mənafəyi namine həyata keçirdiyi kompleks tədbirlər bəredə hesabat verərək seçicilərin səsini qazanmağa çalışır. Bu mənada cənab İlham Əliyevin son seçkilərdəki möhtəşəm zəfəri ilk növbədə son 14 ildə ölkənin keçdiyi inkişaf yoluna verilən obyektiv ictimai qiymətdir. Dövlət başçısı öten müddətdə konseptual əsasları ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilmiş islahatları uğurla davam etdirilmiş və yeni çalarlarla zənginləşdirmişdir. "Əsl siyaset konkret, real iş görməkdən ibarətdir" deyən dövlət başçısının öten 15 ildə qəbul etdiyi fundamental qərarlar, imzaladığı sərəncamlar onun daim xalqın mənafeyindən çıxış etdiyini, habelə verdiyi vadrların səfəri əməli fəaliyyətə, praqmatizmə söykəndiyini, gerçekliyə adekvat olduğunu göstərmüşdür.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev zaman baxımdan o qədər de böyük olmayan bir müddətdə cəmiyyətin bütün gözətlənilərini gerçekləşdirməyə çalışıb, hər bir vətəndaşın marağına cavab verən, cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində uğurlu nəticələrə yol açan cəvik, qətiyyətli və düzgün qərarlar qəbul etmişdir. Dövlət başçısının idarəcilik keyfiyyətlərindən ən mühümü isə, şübhəsiz, uzun illər boyu zərre-zərə

formalaşaraq sabitləşmiş milli dövlətçilik ənənələrinə sadıqlikdir. Cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədönlü siyaset nəticəsində son illər əldə etdiyimiz uğurlar məhz bu amilə əsaslanır. Siyasi illüziyalarдан, populizmdən uzaq olması, problemlərə rasional mövqedən və real situasiyadan yanaşması, praqmatizmi və yüksək idarəcilik keyfiyyətləri cənab İlham Əliyevin yetkin və peşəkar siyasetçi portretini formalaşdırır. Bütün bu keyfiyyətləri dövlət başçısının malik olduğu yüksək qətiyyət, intellekt, enerji, potensial, işgüzarlıq, novatorluq və birləşdiricilik məziiyyətləri tamaamlayır.

Mübaligəsiz demək olar ki, mövcud siyasi kursun ictimaiyyət tərəfində birmənalı dəsteklənməsini təmin edən ən başlıca amil son beş ildə müstəqil Azərbaycanın əlde etdiyi misilsiz sosial-iqtisadi naliyyətlərdir. Öten müddətdə ölkənin davamlı və sabit inkişafı baxımından vacib amil olan ictimai-siyasi sabitlik qurunub saxlanılmış, respublikamız iqtisadi inkişaf sürətine görə dünyadan lider dövlətləri sırasına yüksəlmüş, sosial problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində ardıcıl addımlar atılmış, Azərbaycan Avropa geosiyasi arealında həyata keçirilən global layihələrin təminatçısına çevrilmişdir. Bu gün ikinci elə bir dövlət tapmaq çətindir ki, son 15 ildə ümumi daxili məhsulun artım tempinə görə dünyada lider mövqeyini qoruyub saxlaşın, qisa müddətdə dövlət büdcəsinin vəsaitlərini 20 dəfədən çox artırıa bilsin. Azərbaycan isə bunlarla yanaşı, həm də regionların sosial-iqtisadi inkişafına xidmət edən mühüm dövlət proqramlarını, fərمان və sərəncamları uğurla icra etmiş, həyata keçirilən sosial infrastruktur layihələri nəticəsində bölgelərin siması dəyişmiş, sahibkarlığın inkişafı, yeni istehsal müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması, yeni iş yerlerinin açılması naminə sistemli addımlar atılmışdır.

ƏSL SİYASƏT KONKRET, REAL İŞ GÖRMƏKDƏN İBARƏTDİR

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin son 15 illik inamlı fəaliyyəti onun Heydər Əliyev ideyalarının, sadəcə, davamçısı deyil, ey ni zamanda, bu ideyaları yeni dövrün nəbzinə, zamanın ruhuna uyğun həyata keçirən, təkmilləşdirən qətiyyətli siyasi lider olduğunu təsdiqləmişdir.

Liderlik xüsusiyyətinin xalqın mütləq eksəriyyəti tərəfindən qəbul edilmək, geniş siyasi spektrin inamını qazanmaq, beynəlxalq səviyyədə cərəyan edən proseslərə nüfuz etmək, cəlbədici və real ideyalarla, işlək programlarla cəmiyyəti ümumi rifah və tərəqqi naminə səfərberliyə almaq kimi vacib məqamları özündə ehtiva etdiyini nəzərə alsaq, bu termini bütün kateqoriyalar üzrə cənab İlham Əliyevə şamil etmək olar. Siyasetə ideyaların reallaşdırılması vasitəsi kimi yanaşan və "Əsl siyaset konkret, real iş görməkdən ibarətdir" deyən dövlət başçısı hakimiyətə xalqa təmənnasız xidmət vasitəsi kimi yanaşmış, hər bir fərdin maraq və mənafeyini uca tutmuşdur.

Mütərəqqi idarəcilik principləri ilə cəmiyyətdə böyük nüfuz sahibinə çevrilmiş cənab İlham Əliyev dövlət başçısı kimi məsuliyyətli və şərəflü vezifədə xalqın ona bəslədiyi ümidi tam doğrultmuşdur. Yüksək siyasi iradəsi, qətiyyətliliyi, məqsədə doğru inamla irəliləməsi, milli maraqlara sadıqliyi, praqmatizmi, təvazökarlığı və sadəliyi cənab İlham Əliyevi dövlət rəhbəri olaraq xalqa sevdirən, şəxsiyyətinə yüksək rəğbət və etimad formalaşdırılan xarakterik cizgilər sırasında xüsusi vurğulanmalıdır.

Ümumiyyətlə, son 15 il ərzində sosial-iqtisadi sahələrdə

müsəbt göstəriclərin əldə edilməsinin, ölkənin tərəqqi və dinamik inkişaf yolu keçməsinin ən mühüm səbəbi yuxarıda salaladığım keyfiyyətlərə malik Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin dəqiq sosial-iqtisadi strategiya əsasında qarşıda duran hədəfləri düzgün müəyyənləşdirməsi ilə bağlıdır. Ele buna görə də möhtərəm dövlət başçımızın həyata keçirdiyi məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Azərbaycanın qüdrətli dövlətə çevrilməsi yolunda mühüm amil olan icimai-siyasi sahitlik, vətəndaş sülhü və həmrəyliyi qorunub saxlanılmış, cəmiyyətin ümumi potensialının ümummülli məqsədlər naminə səfərbər olunması inkişaf prosesində yüksək dinamizmi təmin etmişdir. Dəqiq müəyyənləşdirilmiş prioritetlər, elmi əsaslara söykənən fundamental qərarlar, xalqın mənafeyinə uyğun sosial-iqtisadi siyaset, əmək idarəcilik mexanizminin formallaşdırılması, diplomatik münasibətlərde balanslaşdırma principinin qorunması, vətəndaşlarımızın rifahı naminə mövcud imkanlardan maksimum səmərəli istifadə dövlət başçımıza 15 illik prezidentlik fəaliyyətini sürətləndirmişdir.

tini səciyyələndirən xarakterik xüsusiyyətlər kimi mühüm əhəmiyyətə malik olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev yüksək siyasi qətiyyət nümayiş etdirərək ötən 14 ilde Azərbaycan üçün bir sıra taleyülü məsələlərin həllinə nail olmuşdur. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum və Bakı-Tbilisi-Qars kimi nəhəng transmilli layihələr ölkəmizin siyasi və iqtisadi mövqelərini yüksək dərəcədə möhkəmləndirmişdir. Xəzərin karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazarlarına nəqli məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər respublikamızın, bütövlükdə Avropa məkanının enerji təhlükəsizliyi sisteminin əsas təminatçılarından birinə çevrilməsini təmin etmişdir. 2006-ci ilin noyabrında Avropa İttifaqı ilə enerji sahəsində anlaşma memorandumu imzalamaşmış respublikamız bu gün bütövlükdə MDB və Avropa məkanında Rusiyadan enerji asılılığı olmayan, müstəqil siyaset yerdən dövlətlərdən biridir. Bu fakt özlüyüdə Azərbaycanın dünya birliyi üçün önemini xeyli artırılmış, respublikamızın Avratlı antik strukturlara integrasiya prosesini sürətləndirmişdir.

Hüseynova Leyla

"Daş-qış əvəzinə özüne bilik yiğsan daha çox tanınarsan: ən qiymətli daşı salıb itirə bilərsən, ən sade biliyi ise senden heç kes ala bilmez." deyib Əbü'l Fərəc. Leyla da təhsile başladığı ilk gündən bu aforizmi özü üçün əsas götürməyə başlayıb. 6 nəfərlik geniş bir ailədə doğulan Leyla 2000-ci il noyabrın 25-də Saatlı rayonunda dünyaya göz açıb. Sürűcü işləyən atası qızının və ailəsinin ehtiyaclarını artıqlaması ile ödəməyə çalışıb. Və buna da nail olub. Anası ise evdar xanım olduğu üçün her zaman uşaqlarının dərsləri ilə məşğul olmağa vaxt ayırb. Leylanın elmə ilk tanışlığı 2007-ci ilde olub. 1-ci sinife Xirdalan rayon 9 nömrəli məktəbdə başlayan Leyla qısa zaman ərzində müəllimlərinin sevimlisinə çevrilib. Güclü yaddaşı, əzmkarlığı və zəhməti sayesinde dərslərində uğurla irəliləyib. Ele uşaqlıdan bədii kitablara olan marağının daha çox oxumağa sövq edirdi. Bu səbəbdən ki, məktəb illeri ərzində çoxlu sayıda bədii kitablar oxuyub bitirmişdir. 2016-ci ilde müəyyən səbəblərə görə 117 sayılı məktəbin 10-cu sinifinə keçib. Ele orta təhsilini bu məktəbdə başa vurduqdan sonra ali məktəblərə imtahan verib. Bədii kitabları nə

qədər sevse də, uşaqlığından bəri riyaziyyat və hesablamalara olan sevgisi, pulları mahir dərəcədə saymaq və diqqətli olmayı onu mehz iqtisadçı olmağına şərait yaratdı. 2018-ci ilde keçirilən qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərərək hem valideynlərinin, hem də müəllimlərinin başını uca etdi. ən əsası uşaqlığından bəri arzusunda olduğunu sənətə yiyələnməyə başlayacaq. 622 balla Azerbaycanın ən prestijli universitetlərindən biri olan Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Maliyyə fakültəsində Muhasibat uçotu və audit fakültəsinə daxil oldu. Özünün dediyinə görə universitetdə məktəbdə olduğu kimi istək və həvəsle oxuyub, öz ixtisasına ən yüksək dərəcədə yiyələnəcək. Onun məqsədləri bununla da bitmir. Univeristeti bitirdikdən sonra baş muhasib kimi hər hansı bir böyük şirkət və yaxud təşkilatda çalışmaq istəyir. O deyir ki, istək, bacarıq və həvəs olduqdan sonra hər şeyi bacara bilər. O məqsədləri uğrunda inamla irəliləyir.

Məqsəd yoxdursa, heç nə edə bil-məzsən.

Məqsəd dəyərsizdirsə, böyük bir iş görə bilməzsən. (Deni Didro)

Mamedov Rəsul

"Həyatımızın mühüm sahəsi olan məktəb, müəllim və şagirdlər haqqında nə qədər yazılısa da, deyilsə də azdır. Məktəbli olmaq, müəllimlərin şagirdlərə elmi biliklər öyrətməsi, hər bir şagirdin və müəllimin qəlbində dərin izlər buraxır. Belə şagirdlərdən biri də Mamedov Rəsul Pərviz oğludur." - deyə bildirib Rəsulun müəllimlərindən biri. Ele bu sözlərdən Rəsulun necə bir şagird olmayı az çox məlum olurdu əslində.

Rəsul 2009-cu il sentyabrın 21 də Bakı şəhərində ziyalı bir ailədə anadan olub. Daima ailəsinin göz nuru olan Rəsul məktəbə başladığı gündən etibarən də müəllimlərinin sevimliyi olmayı bacarıb, öz istedad və bacarığı ilə. 2015 -ci ildə Kəlbəcər rayonu 20 sayılı tam orta məktəbdə 1 -ci sinifə başlayıb. Müəllimləri və sinif yoldaşları ilə çox səmimi və tərbiyyəli munasibət qurduşuna görə hamı ondan çox razıdır. Dərslərində əlaçı olmaqla yanaşı həm də idmanla çox maraqlanır. Atası Pərviz bəyin idman müəllimi olmasında bunda böyük rolu var. Kinqbokslə məşğul olur. Hal-hazırda Rəsul 4-cü sinifdə oxuyur. Onun en böyük arzusu isə gələcəkdə vətəninə, dövlətinə layiq polis

olmaqdır. Ondan bu barədə soruşduqda isə uşaqlıqdan bəri bu arzuda olduğunu və bu məqsədə çatmaq üçün lazım olan hər şeyi edəcəyini dedi. Biz ondakı bu qətiyyəti gördükdən sonra əminik ki, Rəsul gələcəkdə ən yaxşı və vicdanlı polislərimizdən biri olacaq.

4 nəfərlik ailədə böyüyən Rəsulun anası da hər zaman oğlunun dərslərinə, tərbiyyəsinə diqqətlə yanaşır. Tezəgül xanım da həmçinin azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimidir. Rəsulla eyni məktəbdə oxuyan bacısı Fidan da hal hazırda 6-ci sinif şagirdidir. Müəllimlərinin sözünə görə hər iki bacı və qardaş məktəbdə öz ağıl və bacarıqları ilə seçilirlər.

Rəsulun ailəsi və yaxınlarının onun üçün bitməz-tükənməz xoş sözləri və arzuları var. Onlardan biri də belədir: - "Rəsul üçün ən böyük arzumuz odur ki, necə ki indi ailəsi onunla fəxr edir, gələcəkdə də əldə edəcəyi uğurları ilə ailəsini və onu sevən hamının fəxri olsun. Rəsulu həyat hec bir zaman sindirməsin, hər zaman həyat yolları onun üçün enişdən-yoxusdan deyil, hamarlıqdan ibarət olsun. Yurdunun, vətəninin, ata-anasının adına layiq bir övlad olsun.

Babayev Kamal

Uşaq olanda anam mənə deyirdi ki, əsgər olsan, general olacaqsan, keşis olsan, papalığa qədər yüksələcəksən. Amma mən rəssam oldum və Picasso olaraq qaldım.

(Pablo Picasso)

Uşaqlar daim irəliyə ən yaxşı olana doğru can atır. Ana isə onu yönləndirə bilən ən güclü ən ülvü varlıqdır. Kamalın uğurlarının arxasında da daima anasının dəstəyi vardır. Doğulduğu andan etibarən ona hər zaman ən yüksək tərbiyyəni verən, onu dəstəkləyən anası olub. Çünkü hər bir övlad üçün anadan yaxşı tərbiyyəçi ola bilməz.

Babayev Kamal Əmiraslan oğlu 2010-cu ildə dekabrin 23 də dünyaya gözlərini açıb. Doğulduğu andan ailəsinin sevimliyi olan balaca balaımız 2017 -ci ildə Binəqədi rayonu 306 sayılı məktəbin 1-ci sinifinə qədəm qoyub. Elmə atıldığı gündən öz bacarığını göstərməyə başlayan Kamal oxuyub öyrənmə bacarığı ilə sinif yoldaşlarından fərqlənməyi bacarıb. Tez bir zamandan qavra-

ma və tənbəllik etmədən oxuma istəyi onu hər zaman bir addım irəliyə çəkir bu kiçik yaşında. Bu səbəbdəndir ki, o artıq sinif üzrə əlaçıdır. Müəllimləri və sinif yoldaşları da həmçinin Kamal haqqında çox müsbət fikirdədirlər. Onun dərslərinin çox yaxşı olmasına görə əlaçılıq üzrə Fəxri Fərmanları da var. Kamal məktəb dərslərini çox yaxşı oxumaqla yanaşı həm də fərqli maraqla dairəsinə sahibdir. Belə ki o, sazda ifa etməyi çox sevir və hər gün daha yaxşı olmağa can atır. Sanki ele onun bu balaca ruhu musiqi üçün yaradılıb. Kamal həmçinin qiraət etmək və gözəl rəsmələr cəkməyi də bacarıb. Bəlkə də öz üzərində işləməklə gələcəyin məşhur rəssəamlarından biri ola bilər bu istedadla. Amma onun istək və arzusu tam başqa yönədir. Kamalla səhbətimiz zamanı məlum oldu ki, əslində o gələcəkdə güclü bir hüquqşunas olmaq istəyir. O bildirdi ki, bu yolla haqq ədaləti bərpa etmək istəyir. Biz də onun bu arzusunda uğurlar arzulayıraq. Və inanıraq ki, məqsədyönlü olmaqla Kamal hər şeyi bacaracaq.

Vəliyeva Pərvinə

**Qız uşağını gözəlcə tərbiyə edib,
Allahu Təalanın verdiyi nemətlərlə bolluq
içində yedirər, geydirse, o qız uşağı
onun üçün bir bərəkət olar,
Cəhənnəmdən qurtulub asanca Cənnətə
girməsinə vəsilə olar.**

(Taberani)

3 bacının ən böyükü olan Pərvine öz ağılı, şirinliyi və istedadı ilə hər zaman özünü sevdiməyi bacarıb. Pərvinə 2004-cu ildə aprelin 12-də bir yaz səhərində Xirdalan şəhərində anadan olub. Ailənin ilk göz nuru olan Pərvinə yaxınlarının da sevimlisinə çevrilib. Məktəbə getməyə can atan, hər zaman anasından rəqəmləri hərfləri öyrənməyə tələsən Pərvinə nəhayət ki, 2012-ci ildə bu arzusuna qovuşur. Kəlbəcər rayon 20 sayılı tam orta məktəbdə 1-ci sinifə başlayır. Elə bu gündən də onun uğurlu təhsil yolu başlayır. Dəslərində hər zaman müvəffəqiyyətli olan Pərvinə, oxumağı və yazmağı tez bir zaman da öyrənir. Sinif üzrə əlaçı olub ailəsini də sevindirir. Onun xarici dilləri öyrənməyə xüsusi marağrı da var. Əsasən ingilis dilini çox xoşlayır və böyük istəkli öyrənməyə can atır. Özünün dediyinə görə gələcəkdəki arzu-

su inigilis dili müəllimi olmaqdır. İlk önce özü dərindən mənimsəyib, ali məktəbə qəbul olub, müəllimlik peşəsinin incəliklərinə agah olduqdan sonra özü də şagirdlər yetişdirçək arzusundadır.

Ailədə 3 bacıdır. Atası İdris bəy usta işləyərək, halal alın təri ilə qızlarının və ailəsinin ehtiyaclarını ödəyir. Anası Yegane xanım da bu yolda ailəsinə dəstəyini əsirgəmir. Bacılar da özü kimi ağıllı və bacarıqlı olduqlarından hər zaman ata və analarının başını uca edirlər.

Pərvinə dəslərində əlaçı olmaqla yanaşı, həm də çox gözəl şeir demək qabiliyyətinə malikdir. Hal-hazırda 6-ci sinifdə oxuyan balaca qızımız çox faəl və aktif şagirddir. 5 nəfərlik ailədə sevgi və qayğı ilə böyüdülen Pərvinə etrafə, cəmiyyətə qarşı da xüsusi horməti ilə seçilir. Ailəsinin ən böyük arzusu qızlarının yaxşı təhsil almağıdır. Onların oxumağı və öyrənməyi üçün hər bir şəraiti yaradırlar. Bu səbəbdən ki, Pərvinə də daima ata və anasının onunla fəxr etməsini, başı uca olmasını istəyir. Inanırıq ki, bu gözəl və tərbiyyəli qızımızın həyatı hər daim uğur və nailiyyət dolu keçsin. Məqsəd və arzuları hər zaman önündə çıraq kimi yol açsın.

İqbal Hüseyinov

**Dünyada nə qədər kitab var belə
Çalışıb əlləşib gətirdim ələ
Oxudum, oxudum, sonra da vardım
Hər gizli xəznədən bir dürr çıxardım.
(Nizami Gəncəvi)**

İqbal həyatında bu sözleri özünə şuar seçərək ömr yollarında irəli addımlamağa başlayıb. Həm elm həm idmando olan uğurları bunu göstərir ki, daima öz üzərində çalışıb, irəli getməyə can atan gənclərimizdən biridir. İqbal Hüseyinov 18 oktyabr 2001-ci ildə Sumqayıtda anadan olub. Sanki doğulanda alına yazılmışdı onun kiçik yaşlarından olacaq uğurları. 2007-ci ildə Masazırda Laçın rayonu 15 sayılı tam orta məktəbin birinci sinifinə başlayıb. Məktəbi əla oxumaqla yanaşı uşaqlıqdan idmana olan həvəsi ilə seçilib. İqbal uşaq yaşlarından başlayaraq güləş və qaydasız döyüş idman növləri ilə məşğul olurdu. Qaydasız döyüş üzrə 2 dəfə Azərbaycan çempionu olub, dəfələrlə müxtəlif turnirlərdə iştirak etməklə fərdi qalibiyyətlər və mükafatlar qazanıb. İqbal həmçinin güləş üzrə de Azərbaycan çempionatında iştirak edib, 2-ci və 3-cü yerlərdə qərarlaşıb. Bu az yaşına rəğmən əldə etdiyi uğurlar onun gələcəkdə də necə bir şəxsiyyət kimi formalaşacağından olamətləridir.

2013-cü ildə müəyyən səbələrdən Kəlbəcər rayon 126 sayılı tam orta məktəbin 6-ci sinifinə başlayır. 2018-ci ildə isə ele həmin məktəbin 11-ci sinifini bitirir. DİM-in təşkil etdiyi imtahanlar da da müvəffəqiyyətlə nəticə göstərib, ali məktəbə qəbul olur. İqbal Azərbaycanın ən prestijli universitetlərindən biri olan Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Dünya iqtisadiyyatı fakultetinə daxil olub. Hal-hazırda tələbəliyin dadını çıxarmaqla yanaşı, daima öz üzərində çalışır və daha çox nailiyyətlər əldə etmək istəyir. Atası Qaçay bəy və anası Əfsanə xanımın ən böyük arzularından biri övladlarının hər bir uğuruna ürəklə sevinmək və onun arxasında dayanmaqdır. Uşaqlığından bəri qoçaqlığı, əzmi və iradəsi ilə seçilən İqbal gələcəkdə də hər zaman inkişaf edəcəyini deyir.

Onun yaxınları, qohumları, ailəsi, bir sözə onu tanıyan hər kəs düşünür ki, "İqbal çalışqanlığı, istedadı və zəkasının gücü və səyləri nəticəsində qazandığı uğurların davamı olaraq, gələcəkdə də Azərbaycanın ən hörmətli ziyalılarından biri olacaq." Biz də ümid edir və arzulayıraq ki, İqbal Azərbaycanın adını layiqincə yüksəklərdə ucaldacaq ən fəal gənclərindən olsun.

Nuruyeva Firəngiz

**Ey hörmətli müəllim
Hər könuldə yerin var.
Hər kənddə, hər şəhərdə
Sənin meyvələrin var.**

Firəngiz müəllimən uzun illər çəkən elm yolu öz şagirdlərinin və onların valideynlərinin gözündə çox böyük dəyərə sahibdir. Bunu onların hər bir sözündən, rəğbətindən hiss etmək olar. Firəngiz müəllimə 1965-ci ildə Qazax rayonunun Yuxarı Əski para kəndində dünyaya göz açıb. Süleyman Rüstəm demişkən, "Müəllimin də müəllimi olubdur əlbət". Firəngiz müəllimə də 1972 -ci ildə Aşağı əski para kəndində 1-ci sinifə gedib və müəllimlərindən hər bilgini ilmək -ilmək toxumaqla öyrənib. 1982-ci ildə məktəbi bitirdikdən sonra Bakı Məktəbəqədər Pedoqoji məktəbə daxil olub. tələbəlik illərində şagirdlərinə öyrədəcəyi hər elmin axırına çıxağa çalışıb. 2005-ci ildə isə artıq savadı və bacarığı ilə seçilən

Firəngiz müəllimə 306 sayılı məktəbdə Uşaq birliyinin rəhbəri vəzifəsində çalışıb. 2006-2007 ci illərdə ixtisas dəyişmə İnstitutunu bitirərək ibtidai sinif ixtisasına yiyələnmişdir. Və bununla da şərəfli müəllimlik həyatına qədəm qoymuşdur. Hal-hazırda 306 sayılı məktəbin ibtidai sinif müəllimi işləyir. Yüzlərlə şagird yetişdirən, ən önəmli təməl bilikləri öyrədən Firəngiz müəlliməni həm şagirdləri həm də valideynlər çox sevir. Valideynlərdən bəziləri ilə söhbət edərək Firəngiz müəllimə haqqında çox yüksək və dəyərli fikirlərə sahib olduqlarını gördük. Onların sözlərinə görə, Firəngiz müəllimə şagirdləri arasında heç bir fərq qoymadan, səbr və təmkinlə onları başa salır. Dərslərdə mütemadi iştirak edən valideynlər bildirdilər ki, hər zaman dərsdən xoş təəssüratlarla ayrılmırlar. Mehribanlığı, gülerüzlülüyü və savadı ilə şagirdlərin və valideynlərinin qəlbində taxt qurub Firəngiz müəllimə.

Bərkdəmirov Kənan

Alim, elm və əməlin yeri cənnətdədir. Alim, elmi ilə əməl etməzsə, elm və əməl cənnətdə, alim isə cəhənnəmdə olar.

Hz. Məhəmməd

Bərkdimirov Kənan Seyran oğlu 2011-ci ilde sentyabrın 9-da Rusiyanın Moskva şəhərində dünyaya göz açıb. Qərib ölkədə doğulmasına rəğmən Azərbaycanın mənəvi dəyərlərinə uyğun yetişdirməyə çalışıblar valideynləri onu hər zaman. 4 nəfərlik bir ailədə böyükən Kənan hər zaman diqqət mərkəzində olmağa çalışıb və bunu bacarıb. Yaşının az olmasına baxmayaraq şirindilliliyi və tərbiyyəsi ilə hər zaman etrafındakıların fikrini özündə cəmləşdirib. 2017-ci ildə 126 nömrəli Kəlbəcər rayon tam orta məktəbin 1-ci sinifinə qəbul olub. Təhsile başladığı ilk gündən səlist oxumağa və yazmağa can atırdı. Bunun nəticəsidir ki,

tez bir zamanda oxuma vərdişlərinə yiye-lənir və sinif üzrə eləçi olur. Müəllimləri bildirirlər ki, Kənan çox istedadlı və çalışqan şagirddir. Onun bu əzmi hər yerde özünü biruze verir.

Atası çilingər çalışmaqla ailəsinin kifayət qədər ehtiyaclarını ödəyir. Anası İlhamə xanım isə evdar xanım olduğundan Kənanın dərsləri ilə daim məşğul olur və onu diqqətdən kənar qoymur.

Kənan dərslərində müvəffəqiyyət qazandığı qədər futbola da çox maraqlıdır. O həm futbola baxmayı , həm de oynamayı çox sevir. Azarkeşi olduğu komandaların oyunlarını heç vaxt qaçır-mır. Həyatda dostları ilə də futbol oyna-yarken liderlik etməyi, komandanı bir yere toplamağı adətən bir məşqçi ədasi ilə edir. Özü də düşünür ki, gələcəyin en yaxşı futbolçularından ola bilər. Onun bu əzmi və iradesi ilə hər şeyi bacarmaq mümkündür.

Həsənli Xədica

*Elm bir mühəribə meydanını xatırladır.
Yaradıcı alımlar öz cəbhədə olur və əsl
döyüş də burada gedir. Arxa cəbhədə
olanların vəzifəsi öndəkiləri silah-sursat
və azuqə ilə təmin etmək, tutulmuş əra-
zılarda səliqə-sahman yaratmaqdır.*
(Əbu Turxan)

Xədicə haqqında yazacaqlarımıza Əbu Turxanın bu gözəl sözləri ilə başlamaq istədim. Çünkü Xədicə qızımız da bu mühəribə meydanından qətiyyətlə və uğurla çıxmış istəyənlərden biridir. Onun balaca yaşında bacardıqları, öyrənmək istədiklərini gördükdə bu qənaəət gəldik. Belə ki, Həsənli Xədicə Niyaməddin qızı 2009 -cu ildə sentyabrın 9-da Xirdalan şəhərində dünyaya göz açıb. Doğuluğu andan evin bir balaca gözəl-göyçək qızı olan Xədicə ailəsinin sevimlisinə çevirilir. 2015-ci ildə məktəblə ilk tanışlığı başlayır Xədicənin. Kəlbəcər rayonu 20 sayılı tam orta məktəbdə elm həyatına atılan Xədicə, ele bu andan etibarən öz yaşıdlarından bilik və bacarıqlarına görə fərqlənməye başlayır. O, bu elmin mühəribə meydanına xüsusu qabiliyyət tələb edən imtahanlardan uğurla keçərək məktəbə qəbul olur. Və təbii ki, bununla da bitmir müsahibimizin bacarıq və istedadları. Az yaşı olduğu halda çox güzel rəsmələr çekir. Bununla yanaşı

Xədicə sanki peşəkarçasına rəqs etməyi də çox xoşlayır. Xədicənin bacarıqları saymaqla bitməz deyirik ki, hər dəfə yenisini öyrənirik. Sən demə, Xədicənin gözəl natiqlik qabiliyyəti də varmış və şeir deməyi çox sevirmiş. Məktəbdə də dərsleri əla gedən Xədicənin həm də şahmat oynamağa marağı var. Xədicənin bütün bu müsbət keyfiyyətləri onun müəllimlərinin də gözündən yayınmayıb. Dərsə davamiyyəti, dərs zamanı özünü aparmağı ilə digərlərin dən seçilən qızımız müəllimlərinin fikrincə də çox yüksək yerdədir. Bütün fənnlərə diqqətə və maraqla yanaşan Xədicə gələcəkdə anası Ramilə xanım kimi müəllim olmaq arzusundadır. Ramilə müəlliminin öz şagirdlərinə coğrafiya fənnini sevdirdiyi kimi, Xədicə də öz biliyi ilə bu peşəyə yiyələnib seçdiyi fənni həvəslə şagirdlərinə tədris edəcək. Atası Niyaməddin bəy də var gücü ilə çalışır ki, övladları daha uğurlu və bacarıqlı olsun.

Hal-hazırda 4-cü sinifdə oxuyan Xədicə var gücü ilə çalışır ki, hər il keçdiyi yeni fənnləri əla mənimsəyib, ali məktəbə qəbul olsun. Ailəsinin və daima ona dəstək verən yaxınlarının başını uca etsin. Biz də inanıraq ki, Xədicə qarşısına qoyduğu məqsədə nail olmaq üçün çox çalışsa, arzusunda olduğu anası kimi müəllim olmaq istəyinə çatacaq.

Salmanov Sahib

*Kəssə hər kim tökülen qan izini,
Qurtaran dahi odur yer üzünü.*
(Hüseyn Cavid)

Hüseyn Cavidin bu gözəl sözlerində feyz alaraq Sahibin gələcəkdə etmək istədikləri, arzusunda olduğu peşəni görə bilərik. Çünkü Sahib gələcəkdə vətənpərvər bir polis olaraq, xalqının, ailəsinin, dövlətinin keşiyini çəkmək arzusundadır. O düşünür ki, yaxşı, vicdanlı bir polis olmaqla bacardığı qədər qanunsuzluqların, pis əməllərin qarşısını alacaq. Həqiqətən də belə şərəflə bir peşəni seçməklə əslində uşaq olsa da, necə ağıllı və böyükmiş olduğunu görə bilərik.

Salmanov Sahib Elşad oğlu 2009-cu ildə iyulun 7-də ölkəmizin əvəzedilməz guşələrdən biri olan Gəncə şəhərində doğulub. Ailənin tek oğul övladı olan Sahibə uşaqlığından bəri vətənpərvərlik hissi aşilanıb. Daima qarşısındakılara olan hormət və ehtiramı ilə seçilib. Onun məktəbə ilk tanışlığı 2015 -ci ildə Kəlbəcər rayon tam orta məktəblə olub. Həmin məktəbin 1-ci sinifinə başladığı andan etibarən böyük həvəs və istəklə oxumağı və yazmayı öyrənib. Hal-hazırda həmin məktə-

bin 4-cu sinifində oxuyan Sahib dəsrlərində çox uğurludur və sinif əlaçısıdır.

Sahib düşünür ki, əgər bir şeydə uğur qazanmaq istəyirsənə etdiyin işi çox sevməlisən. Ona bu düşüncəni aşlayan isə Sahibin atası Elşad bəydir. O da öz işini böyük həvəs və istəklə, bezmədən edir. Həmçinin anası Mehriban xanım da illərdir ki, bezmədən, usanmadan şagirdlərinə sevərək bilik öyrədir. Aile təməllərindən bunu görən Sahib də həvəslə oxuyub irəli getmək və çalışdığı işdə uğur qazanmaq istəyir. Böyük bacısı Nigar da ona bu yolda daima dəstək olur.

Sahib dərslerində bacarıqlı olduğu qədər, futbol oynamayı da çox sevir. Qatı futbol azarkeşi olmaqla yanaşı həm də məhəllədə tez tez dostları ilə futbol oynayır və çox zaman qalib gələn tərəf olur. Bu qalib gəlmək, bacarmaq istəyidir ki, Sahibi gələcəkdə çox irəliyə çəkəcək. Və arzusunda olduğu polis vəzifəsinə yiyələnəcək. İnanıraq və arzulayıraq ki, Sahib ailəsinin, müəllimlərinin və ona inanan hamının ümidi lərini doğruldacaq, gələcəkdə qazanacağı bütün nailiyyətləri ilə həmi onunla fəxr edəcək.

Sultanov Salman

Milli ideologiyamızı hər yerde tətbiq etmək üçün məktəblərdə Azərbaycan xalqının tarixinin tədrisinə çox ciddi fikir vermek lazımdır. Gənclərimiz öz tarixini, öz tarixi keçmişini gərək yaxşı bilsinlər. Çünki mənəviyyatımız, gənclərin bu günkü və gelecek mənəviyyatı bununla bağlıdır.

Heydər Əliyev

Bütün hayat ve yaradıcılığını dinledikdə eslinde canlı tarix demek olar belə de Salman müellimə. Keşməkeşli həyat yollarından keçməkle uzun zaman ərzində çoxlu və dəyirli vezifelerde çalışıb. Salman müellim 1951-ci ilde Azərbaycanın en gözəl sefali guşələrindən biri olan Kelbecər rayonunda dünyaya göz açıb. Elə həmin rayonun Almalı kənd orta məktəbini bitirib. Məktəb illerindən neçə bilikli və dünyagörüşlü olmağı elə o vaxtı müellimləri tərefindən aydınca sezildirdi. Məktəbi 1969-cu ilde bitirdikdən sonra Gənəcə Dövlət Universitetinin Tarix fakultəsinə qəbul olur və 1973-cü ilde tələbə yoldaşlarından fərqli bilik və bacarıqları ilə məktəbi bitirir. Uşaqlıq və tələbəlik heyəti rəngarəng olduğu kimi iş və vezife heyəti da çox geniş olur Salman müellimin. Universiteti bitirər-bitirməz öz doğma

kendinə qayıdaraq müellim işləməye başlayır. Öz müellimlərindən öyrəndiyi bilik və bacarıqları bu defə partiya arxasında eyleşen şagirdlərinə öyrədir sebrə. 1974-1975-ci illerde Ali Partiyada işə qəbul olur. 1975-1978-ci illerde isə öz doğma məktəbine direktor kimi qayıdır artıq. Salman müellim dövrünün en genç feallarından biri olur. Daima öz üzərində işləmekle uğura gedən yolunu özü yazar, demək olar ki. Gənc yaşlarında Xalq İcrayet Komitəsinin sədri seçilir. Və təbii ki bununla da bitmir Salman müellimin gördüyü işlər. Müxtəlif illerde rayon sovetinin deputatı, kənd sovetinin deputatı vəzifələrində çalışır. Bitmək bilməyən arzu və istəyi ilə daim irəliyə can atır. 1980-ci ilde Ağdam rayonunun Şıxbabalı kənd orta məktəbində direktor vezifəsində çalışır. 1993-cü ilde isə Kelbecər rayonu 41 sayılı tam orta məktəbde müellim işləyir. 1999-cu ildən 2014-cü ilə qədər kelbecər rayonu 126 sayılı tam orta məktəbin direktoru olmuşdur. Hal-hazırda isə Salman müellim həmin məktəbin en peşəkar və bilikli tarix müellimlərindən biridir. Salman müellimin sözlərinə görə onun həyat qayəsi öz zəngin tacrübə və biliklərini illərdir yetişdirdiyi çox sayılı tələbələrinə öyrətməkdir. Bize də belə bir şərəfli müellimin zəhməti qarşısında baş əymek düşür.

Babayev Amin

Uşaq xəyalların, arzuların ümid tumurcuğu, ailə qalasının misilsiz sevinc qaynağı, cənnətin qoxusunu dünyada yayan yeganə gül, millətin övladı və ilahi əmanətdir.

("Füyuzat" jurnalından)

Və haqqında danışacağımız balaımız da ailəsinin sevinci, fəxri və daima ümid dolu qapısı olan Amindir. Amin evin böyük oğlu, ilk göz ağrısı olduğuna görə ondan olan gözləntilər de daha böyük, daha fərqlidir. Onun uğur qazanmağını, irəli addımlamağını anası Aynurə xanım dörd gözlə gözləyir. Və bu yolda ona bütün desteyini verir.

Amin 2009-cu ildə oktyabrın 26-da Azərbaycanımızın dağlıq rayonlarından biri olan Şamaxı rayonunda dünyaya göz açıb. Uşaqlıqdan evin ilki və sevimli olub. Məktəbə başlayacağı günləri həvəslə sayıb hər zaman. Və nəhayət ki, 2015-ci ildə o gün gelib çatıb. Və Amin

məktəbli olur. Bineqədi rayon 306 sayılı tam orta məktəbin 1-ci sinifinə addım atır. Dəsrlərində istedadlı olmaqla yanaşı, o həm də musiqiə böyük maraqlı göstərir. Xüsusi istedad və bacarıqları ilə elə kiçik yaşılarından öz yaşıdlarından fərqlənir.

Musiqiə olan istedadı və həvəsi ilə yanaşı o həmçinin, şeir deməyi də çox sevir. Mahir ses tonu və şeir demək tərzi-lə özüne xas olan əlamtləri daha da dərinləşdiririr.

Amindən gelecek arzu və hədəflərini soruşduqda aldığımız cavab da bizi xeyli qürurlandırıcı. Vətənpərvər bir uşaq olan Amin gelecekde polis olmayı arzulayır. O ölkədəki haqq ədaləti, qanunsuzluğunu bərpa etmək niyyətindədir. Ailəsinin isə onunla bağlı en böyük arzusu gelecekde uğur əldə etmiş bir insan olması və hər zaman onların başını uca etməsidir. Biz də inanırıq ki, yaşı az ama ürəyi çox böyük olan balaımız hər zaman uğura doğru irəiləyəcək. Və bu bacarıq yarışından qalib çıxacaq.

Musayev Xəyal

**Gənclik yeni nəsil deməkdir.
Kökünə bağlı, aedadının yolu ilə
gedən, milli, mənəvi dəyərlərinə,
sadiq, əyilməz, alnıcıq, həm də
tükənməz gücdür...**

[“Fyuzat” jurnalından]

Musayev Xəyal Yaşar oğlu 2001-ci ilde sentyabrın 8-də anadan olub. Hal-hazırda ömrünün gənclik çağını yaşayan Xəyal hədəf və məqsədləri uğrunda inamla irəliləyir. Uşaqlıqdan çox hərəketli və aktif olan Xəyal 2007-ci ilde 160 sayılı klassik gimnaziya məktəbinde 1-ci sinifə başlayıb. Çalışqanlığı, istedadı və bacarığı ilə hər zaman yoldaşlarından seçilən Xəyal dəslərində eləçi olmaqla yanaşı, mobil və kompyuter oyunları oynaması da çox xoşlayırdı. Fərqli programlarda vaxt keçirməyi, dostları ilə əylənməyi çox sevir. Güclü yaddaşa sahib olması ilə hər zaman ətrafindakılardan fərqlənirdi.

2018-ci ilde 117 sayılı Kelbecər rayonu tam orta məktəbi bitirir və elə həmin il DİM-in təşkil etdiyi ali məktəblərə qəbul

imtahanlarında yüksək nəticə göstərərək universitə qəbul olunur. Həkim və hüquqşunas ailəsində böyük Xəyal isə özü onun en çox marağını çeken sahəyə yönəldir. Bakı Ali Neft məktəbinin Proseslərin Avtomatlaşdırılması mühəndisliyi fakultəsinə daxil olur. Hal-hazırda tələbəlik illerini yaşayan və 1-ci kursda təhsil alan Xəyal bu müddət ərzində öz peşəsinə professional şəkilde öyrenib, ixtisasına uyğun sahədə çalışmaq istəyir.

Atası Yaşar bəy hüquqşunas, anası Zülfüyyə xanım isə həkim kimi fəaliyyət göstərir. Savadlı ailədə böyüdüyü hiss olunan Xəyal kimi bacısı Xanım da atasının izindən gedərək hüquq təhsili alır. Xəyalın əsas istəklərindən biri ailəsinin adına layiq bir övlad olmasıdır. O düşünür ki, hər zaman öz üzərində daha çox çalışacaq və hər zaman böyük nailiyətlər elde edəcək. Biz de çox isteyirik ki, ölkəmizin gələcəyimizin belə genç, həvəslə bacarıqlı və istedadlı uşaqları çox olsun. Inanıraq ki, Xeyalın həyatı hər zaman rəngarəng və axıcı davam edəcək.

Kərimli Emil

**Səsindən en latif şeirlər dinləyim.
Oxu, tar, bir qadar!
Nağməni su kimi alışan ruhuma çıløyim.
Oxu, tar!
Səni kim unudar?
Ey geniş kütlənin acısı, şərbəti-
Alovlu sənəti!**

(Mikayıl Müşviq)

Mikayıl Müşviqin ürəyini boşaltıldığı bu en gözəl şeirlərdən biri olan “Oxu tar” şeirindən ilham alan Emil tərəd ifa etməyi çox sevir. Emil bu sənətə mahir yiyələnməkla bu simli atətlə sanki öz ürəyindən və beynindən keçənləri qarışındakı insanlara çatdırır. Onun uşaqlıqdan beri en sevdiyi məşguliyyətlərdən biridir tarçalmacıq. Məktəb və rayon tədbirlərində çox fəal iştirak edir buna görə də.

Emili yaxından tanıdıqda görürük ki, çox rəngarəng bir aurası var. Az yaşında ağıllı və derin fikirləri saxlayır özündə. Kərimli Emil Oqtay oğlu 2004-cü ilde yanvarın 10-da Azərbaycanın 2-ci böyük şəhəri olan Gəncə şəhərində anadan olub. Ailenin böyük övladı olan Emil 5 nəfərlik geniş bir ailədə böyüyüb. Ele lap uşaqlığından beri sanki böyük insan kimi

bacı və qardaşının arxasında dayanıb. 2010-cu ilde Xirdalan şəhərində yerleşən Kelbecər rayon 20 sayılı tam orta məktəbin 1-ci sinifinə qədəm qoyur. Xüsusi istədədi, davranışları, derslərinə olan böyük həvəs və marağı onu hər gün yeni biliklər eldə etməye vadar edir. Elmde addimla mağaza başladığı ilk günden daima öz üzərində işləməklə bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirib.

Ailenin ilk övladı olduğundan ata-anasının daima diqqət mərkəzində olub. Bacısı və qardaşı da hər zaman Emile böyük hörmət və sevgi bəsleyiblər. Hal-hazırda 9-cu sınıf şagirdi olan Emile gelecekdeki hədəflərini, seçmək istədiyi peşəni soruşduğda maraqlı fikirlər eşitdik ondan. O bildirdi ki, “belə de hamı en rahat və asan peşə seçmək istəyir özüne. Amma Emil ciddi və məsuliyyətli bir işin altına girərək, ailəsinin onu yetişdirdiyi vətənpərvərlik ruhunu önde tutaraq polis olmaq arzusundadır. Polislik çox vicdanlı və şərəfli peşədir.” Onun bu yaşıda belə ağıllı, qətiyyətli fikirlərindən sonra əmin olduğunu ki, geleceyin en yaxşı və bacarıqlı polislərindən biri ilə qarşı-qarşıya dayanmışsa sanki. Inanıraq ki, həmişə belə gözəl düşüncələrlə ailəsinin başını uca edəcək.

Əliyeva Mahizər

İnsanın daxilindəki yaxşılıq - bu günaşdır. Övladlarınız arasında oğlanla qızı fərqli qoymayın, fərqli qoymaq lazımlı gəlsəydi, mən qızları üstün tutardım.

(Hz. Muhəmməd s.a.v.)

Evin ilk və tek qızı, böyük övladı olan Mahizər ailəsi ata və anası tərefindən həmişə sevilib. Ata ilə qız övladı arasında fərqli bir bağ olur deyirler. Bəlkə də buna görədir Mahizərin atasına olan bağlılığı və həddən artıq sevgisi. Ailəde gördüyü sevgi, hörmət və tərbiyyəni evden kenarda ən gözəl şəkilde nümayiş etdirən Mahizər buna görə hamının rəğbetini qazanıb.

Mahizər Əliyeva Allahverdi qızı 2003-cü ilde oktyabrın 20-də paytaxt Bakıda anadan olub. Ailəsi hər zaman maddi və mənəvi olaraq Mahirənin arxasında dayanıblar. O uğur qazansın deye çalışıblar. Atası Allahverdi bəy sürücü işləməklə ailəsinin bütün ehtiyaclarını ödəyir. Anası isə evdar xanım olduğundan Mahizərin dəsləri və

tərbiyyəsi ilə xüsusi məşğul olurdu.

Mahizər məktəb həyatına 2009-cu ildə Kelbecer rayonu 20 sayılı tam orta məktəbdə başladı. 1-ci sinifdən başlayaraq dərslərini çox yaxşı oxuyan və eləçi olan Mahizər tez bir zamanda müəllimlərinin və sınıf yoldaşlarının rəğbetini qazanır. O, dəslərində bacarıqlı olmağı ilə yanaşı həm də rəsm çəkmək, rəqs etmək və musiqini də çox sevir.

4 nəfərlik bir ailədə böyüyen Mahizər hal hazırda 9-cu sinifdə oxuyur. Onunla səhbatlaşan zaman gelecek hədəflərini, məqsədini soruşturduq. Mahizər bildirdi ki, ona dərs deyən savadlı və məhriman müəllimlərindən ilham alaraq müəllim olmaq istəyir. Vətənpərvər, öz ana dilimizə olan sevgisindən bağlılığını danişan Mahizər azərbaycan dili və ədəbiyyat müəlliməsi olub, şagirdlərinə dilimizin incəliklərini, dərinliklərini öyrətmək yönündə iddialıdır. O düşünür ki, əsas olan həqiqətən istəmək və cəhd etməkdir. Belə olan halda hər zaman uğurlu olursan. Inanırıq ki, Mahizərin həyat yolu hamar və uğur dolu olacaq.

Mahmudov Nicat

*Kim əgər kömürçü yanından keçəsə,
Qayıtmaz üst-başı batmadan hisə.
Ətirçi yanından keçərsə əgər,
Üstündən - başından töküller ənber.
(Əbü'lqasim Firdovsi)*

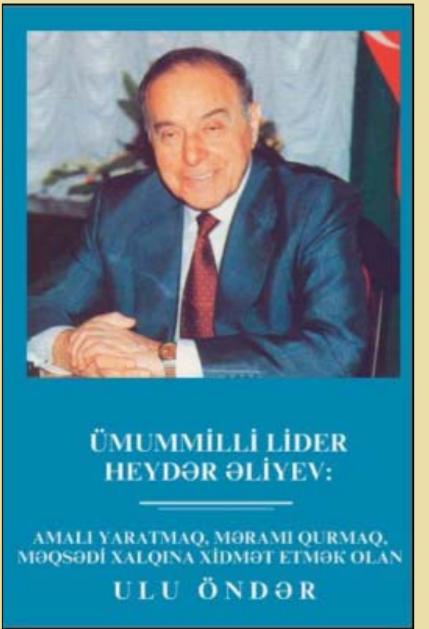
Bu şer parçası məhz Nicat üçün də keçərlidir. 2000-ci ildə mayın 21-də belə demək olarsa, kimyaçılar ailəsində doğulub Nicat. Ziyalı ailəsində doğulmanın verdiyi bir tərbiyə ilə dürüst və mədəni uşaq kimi böyüyüb. Atası AMEA-nın elmi tədqiqat Mikrobiologiya institutunda böyük elmi işçi kimi çalışıb. Anası isə 117 sayılı Kelbecer rayonu tam orta məktəbdə kimya müəlliməsi işləyir. Ele, Nicat özü də həmin məktəbdə 2007-ci ildə 1-ci sinife qədem qoyub. Anasının də eyni məktəbdə işləmesi ilə bağlı olduğuna görə Nicat dəslərinə daima ikiqat daha çox güclə çalışıb. Bu əzmi və iradesi ilə daima göz qabağında olub. 2018-ci ildə məktəbi müvəffəqiyetlə bitirir. Ailenin bütün üzvləri kimyaçı olduğuna və qardaşı da BDU-nun kimya fakultəsində təhsil aldığına görə hamı Nicatın da buna oxşar ixtisas seçəcəyini gözləyirdi. Amma o, DİM-in 2018-ci ildə ali məktəblərə qəbul imtahanında uğurlu nəticə göstərir və 322 balla BDU-nun Qazax filialının Pedoqoji fakultəsində Sosial iş ixtisasını seçir. Bu ixtisası niye seçdiyini soruşanda cavabı çox

maraqlı oldu. Biz ilk önce bu ixtisasın tam olaraq neyi əhatə etdiyini soruşturdık. Nicat bildirdi ki, "Sosial iş insanların onları əhatə edən mühitdə mümkün qədər daha yaxşı fealiyyət göstərməli üçün onlara yardım etməyə istiqamətlənmiş peşədir. Sosial iş ilə sosial işçilər məşğul olur. Sosial işçilər sosial planda müdafiə edilməmiş təbəqələrə: yaşılılar, əlillər, aile mühitinən məhrum olmuş uşaqlar, QIÇS-ə yoluxmuş insanlar, qanunla münəaqışadə olan insanların maraqlarının təmin edilməsinə və hüquqlarının müdafiə edimesinə yönəlmüş qanunverici aktaların və dövlət proqramlarının hazırlanmasında yaxından iştirak edirlər." Ve belə bir ixtisası seçdiyi üçün özü ilə qürur duyur. Çünkü düşünür ki, cəmiyyətdə çox az insan başqalarının problemlərini həll etmək üçün işlər görür. Uşaqlıqdan beri etrafındakı insanlar, dost tənisi və yaxınları ilə elaqələri çox sıx və daimi. Olan Nicat bu işdə də uğur qazanacağına əminidir. Çünkü insanlarla elaqə yaratmaq və onları başa düşmək onun sanki her zamanı peşəsidir. O sadece universitet illeri erzində bu bilgileri deha da inkişaf etdirəcək.

"İnsanların səni tanımadıqlarından narahat olma, sən insanların tanımadığına görə narahat ol." Konfutsinin bu fikrini özüne prinsip götürən Nicat etrafındaki bütün insanları yaxşı tanımaq isteyir.

Mən həmişə səninləyəm, Azərbaycan, Azərbaycan, Azərbaycan!

TAHSİL YENİLİKLƏRİ

Xüsusi buraxılış Oktyabr 2018-ci il (01)

Təsisçi:
İsa Əkbərov

Baş redaktor:
Samir Əkbərov

Müxbirlər:
Vəfa Babayeva
Gülərə Mirzəyeva

"Təhsil yenilikləri"
qəzetiinin
Xüsusi buraxılış

Ünvan: Azərbaycan
Respublikası
Bakı şəhəri, Mətbuat
prospekti
529-cu məhəllə
"Azərbaycan nəşriyyatı"
2-ci mərtəbə

Jurnal Redaksiyanın
kompyuter mərkəzində
yiğilib, səhifələnib,
çap olunmuşdur.

Tiraj - 500

Tel: 070-988-82-83
070-255-78-78